

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Žalos Atlyginimas](#) > [Reikalavimas, Kad Žalą Atlygintų Nusikaltėlis](#) > France

Reikalavimas, kad žalą atlygintų nusikaltėlis

Turinį pateikė
Prancūzija

Prancūzija

Kaip galiu pareikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba reikalavimų patenkinimo priemonėmis teisme (baudžiamąjį proceso metu) ir kam turėčiau teikti šį prašymą?

Jeigu jums nusikalstama veika buvo padaryta žala, jūs galite iškelti bylą teisme, kad nusikaltėliui būtų nurodyta atlyginti jums padarytą žalą. Tokiu būdu jūs gausite kompensaciją. Jūsų ieškinys gali būti pateiktas civiliniame procese arba baudžiamajame procese.

- Civilinis procesas

Bylą civilinių bylų teisme galima iškelti neatsižvelgiant į tai, ar už žalą atsakingas asmuo padarė nusikalstamą veiką.

Kompetentingas teismas nustatomas pagal ieškinio tipą ir sumą:

- kai ieškinio suma mažesnė negu 10 000 EUR, jį nagrinėja apylinkės teismas (pranc. *tribunal d'instance*);
- kai ieškinio suma didesnė negu 10 000 EUR, jį nagrinėja apygardos teismas (pranc. *tribunal de grande instance*) ([katalogas](#)).

- Baudžiamasis procesas

Jeigu už žalą atsakingas asmuo padarė nusikalstamą veiką, jūs galite reikalauti kompensacijos baudžiamajame procese. Pateikdamas prašymą tyrėjams, prokurorui (pranc. *procureur de la République*), tyrimą atliekančiam teisėjui (*juge d'instruction*) arba teismui, jūs galite prašyti, kad būtumėte pripažintas civiliniu ieškovu baudžiamąjoje byloje (*partie civile*).

Jūs turite būti asmeniškai ir tiesiogiai nukentėjęs nuo nusikalstamos veikos, kurią rengiamasi nagrinėti.

Nepilnametis negali prašyti, kad jis būtų savarankiškai pripažintas civiliniu ieškovu baudžiamąjoje byloje; jo vardu tai turi daryti jo tėvai.

Kai civilinių arba baudžiamųjų bylų teismas priteisia tam tikrą žalos atlyginimo sumą, nukentėjusysis įgyja reikalavimą nuteistajam, o šis tampa skolingas. Reikalavimas yra teisė, kurią nukentėjusysis gali priverstinai įvykdyti.

Jeigu kyla sunkumų išieškoti sumas, galima:

- pateikti prašymą teismui, kad jis išduotų mokėjimo įsakymą;
- įtraukti antstolį, kuris galės areštuoti turtą.

Garantijų fondo terorizmo ir kitų nusikaltimų aukoms (pranc. *Fonds de garantie des actes de terrorisme et*

d'autres infractions, toliau – FGTI) Išieškojimo pagalbos nusikaltimų aukoms tarnyba (*Service d'aide au recouvrement des victimes d'infractions*, toliau – SARVI) gali jums padėti išieškoti teismo priteistą žalą atlyginimą tik pasibaigus baudžiamosios bylos teisminiam nagrinėjimui.

Ši tarnyba yra skirta nukentėjusiesiems, kurie patyrė nesunkų kūno sužalojimą arba tam tikrų rūšių turtinę žalą ir kuriems žalos negali atlyginti Žalos kompensavimo nusikaltimų aukoms valdybos (pranc. *Commissions d'indemnisation des victimes d'infractions*, toliau – CIVI).

Kuriuo baudžiamojo proceso metu turėčiau teikti prašymą?

Prašymą galite pateikti prokuroro vadovaujamo parengiamojo tyrimo metu, o vėliau – teisėjo atliekamo tyrimo metu.

Prašymas [raštu](#) gali būti pateiktas iki teismo posėdžio (laiškas turi būti gautas likus 24 valandoms iki posėdžio).

Prašymą taip pat galite pateikti iš karto teismo posėdyje, vykstant teisminiam bylos nagrinėjimui. Tuo atveju prašymą galite pateikti [raštu](#) arba žodžiu. Prašymą turite pateikti iki prokuroro kreipimosi į teismą prokuratūros pozicijai pristatyti ir bausmei pasiūlyti.

Ko galiu reikalauti prašyme ir kaip turėčiau jį suformuluoti (nurodyti visą sumą ir (arba) atskirai nurodyti nuostolius, prarastas pajamas ir palūkanas)?

Jūs savo prašymu turėtumėte siekti kompensacijos už visą žalą, kurią patyrėte. Gali būti atlyginama trijų rūšių žala:

- kūno sužalojimas, t. y. žala asmens sveikatai arba fizinei ar psichinei neliečiamybei;
- moralinė žala, t. y. žala emocinei gerovei, garbei ar reputacijai;
- turtinė žala, t. y. žala asmens turtui ir finansiniams interesams.

Jūsų žalą turi būti sukėlęs konkretus įvykis (avarija, pristatymo klaida ir kt.);

Asmuo, iš kurio siekiate gauti kompensaciją, turi būti atsakingas už žalą ir žala turi būti reali (dėl asmens kaltės jums buvo padaryta neabejotina žala), tiesioginė (susijusi su jumis asmeniškai) ir konkreti.

Žalą turite tiksliai apibūdinti ir pateikti jos įrodymus (sąskaitas, avarijos nuotraukas ir kt.). Prašyme turi būti nurodyta suma, nes mažiausia ar didžiausia suma nenumatyta. Teismas šaliai, kuriai buvo iškelta byla, negali nurodyti sumokėti didesnės sumos, negu jūs prašote.

Jūsų prašymas gali būti pateiktas [raštu](#), be konkrečių formalumų, arba žodžiu teisme.

Ar yra speciali forma, skirta tokiems prašymams?

Ne.

Kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Turite pateikti visą informaciją, kuria įrodoma jums padaryta žala (nuotraukas, sąskaitas, liudytojų pareiškimus ir kt.) ir asmens, iš kurio siekiate gauti kompensaciją, finansinė atsakomybė.

Ar teikdamas prašymą turiu mokėti teismo ar kitus susijusius mokesčius?

Iš esmės jokių konkrečių išlaidų nėra.

Tačiau, jeigu prokuroras nepradeda tyrimo, nors nukentėjusysis mano, kad buvo padaryta nusikalstama veika, ir nori gauti kompensaciją, tam tikromis sąlygomis nukentėjusysis gali pateikti prašymą tiesiogiai tyrimą atliekančiam teisėjui – skundą dėl nusikaltimo kartu su [prašymu pripažinti jį civiliniu ieškovu baudžiamojoje](#)

[byloje](#). Taip iškeliami baudžiamoji byla ir civilinė byla ir atitinkamai tampa įmanoma pareikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio.

Tada tyrimą atliekantis teisėjas gali pareikalauti, kad skundo pateikėjas deponuotų tam tikrą pinigų sumą, kurios dydį pagal skundo pateikėjo pajamas nustato teisėjas. Ši deponuojama suma vadinama *consignation*. Suma turi būti įmokėta iki teisėjo nustatyto termino, priešingu atveju skundas atmetamas.

Panašiai, jeigu prokuroras neiškelia bylos teisme, nukentėjusysis gali išduoti „tiesioginį šaukimą“ (pranc. *citation directe*) į baudžiamųjų bylų teismą ir kaltinamajam iškelti baudžiamąją ir civilinę bylas. Tuo atveju teismas gali pareikalauti užstato.

Ar galiu gauti teisinę pagalbą prieš procesą ir (arba) proceso metu? Ar galiu ją gauti, jei gyvenu ne toje šalyje, kurioje vyksta procesas?

Mažai lėšų turintiems asmenims gali būti suteikiama teisinė pagalba, todėl teismo bylos nagrinėjimo metu patirtas teisinis išlaidas ir teismo išlaidas iš dalies arba visiškai sumoka valstybė. . Sunkiausių nusikaltimų atveju teisinė pagalba suteikiama netikrinant finansinės padėties (žr. sąrašą, išdėstytą [1991 m. liepos 10 d. Įstatymo Nr. 91-647 dėl teisinės pagalbos](#) (pranc. *Loi n° 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique*) 9-2 straipsnyje).

Jūs turite teisę į teisinę pagalbą, jeigu esate Prancūzijos pilietis arba Europos Sąjungos pilietis, net jeigu negyvenate Prancūzijoje, arba jeigu jūs esate Prancūzijoje teisėtai gyvenantis ir įprastinę gyvenamąją vietą Prancūzijoje turintis užsienietis.

Tam tikros teisinių paslaugų prieinamumo tarnybos, pavyzdžiui, teisės centrai (pranc. *maisons de la justice et du droit*) arba teisinės informacijos centrai (*points d'accès au droit*) teikia nemokamas konsultacijas teisės klausimais ir, nepriklausomai nuo jūsų pilietybės, gali jums padėti atlikti formalumus, kad jūs galėtumėte pasinaudoti savo teise, ir padėti jums atlikti neteismines procedūras.

Tas pat pasakytina apie [paramos nusikaltimų aukoms asociacijas](#), kurios visų pirma teikia nemokamą teisinę paramą.

Kada teismas atmes mano prašymą prieš nusikaltėlį arba atsisakys jį nagrinėti?

Prašymą pripažinti civiliniu ieškovu baudžiamajoje byloje teismas gali paskelbti nepriimtiniu, jeigu ieškinys neatitinka reikalavimų, ypač jeigu teismas mano, kad asmuo nenukentėjo nuo nusikalstamos veikos, kurią rengiamasi nagrinėti. Teismas tuo pačiu metu gali nuspręsti dėl baudžiamajo proceso (kaltės klausimas, laisvės atėmimo bausmė ir (arba) bauda) ir dėl civilinio proceso (kompensacija). Teismas dėl civilinio proceso gali nuspręsti ir vėliau, jeigu jis mano, kad nežino visų faktų.

Ar galiu apskųsti tokį sprendimą arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba reikalavimų patenkinimo priemonėmis teisme?

Jeigu nesate patenkintas teismo sprendimu, galite prašyti, kad jį persvarstytų apeliacinis teismas, kurio jurisdikcijai priklauso pirmasis teismas.

Jeigu teismas man priteisė žalos atlyginimą, kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą prieš nusikaltėlį ir kokią pagalbą galiu gauti, kad sprendimas būtų įvykdytas?

Kai civilinių arba baudžiamųjų bylų teismas priteisia tam tikrą žalos atlyginimo sumą, nukentėjusysis įgyja reikalavimą nuteistajam, o šis tampa skolingas. Reikalavimas yra teisė, kurią nukentėjusysis gali priverstinai įvykdyti.

Jeigu kyla sunkumų išieškoti sumas, galima:

- pateikti prašymą teismui, kad jis išduotų mokėjimo įsakymą;
- įtraukti antstolį, kuris galės areštuoti turta.

SARVI gali jums padėti išieškoti žalos atlyginimą ir palūkanas (bei teises išlaidas), kuriuos teismas priteisia tik pasibaigus baudžiamosios bylos teisminiam nagrinėjimui. Ši tarnyba nukentėjusiajam sumoka tam tikrą sumą (kuri priklauso nuo paskirtos bausmės lygio) ir pati padengia sumas, kurias turi sumokėti nuteistasis. SARVI yra nemokama konfidenciali tarnyba.

Ji skirta nukentėjusiesiems, kurie patyrė nesunkų kūno sužalojimą arba tam tikrą turtinę žalą ir kuriems CIVI negali išmokėti kompensacijos.

Jūs galite turėti teisę gauti SARVI pagalbą, jeigu:

- esate fizinis asmuo, kuriam baudžiamųjų bylų teismas priteisė žalos atlyginimą ir galbūt visų arba dalies teisinių išlaidų atlyginimą;
- jūs neturite teisės gauti kompensacijos iš CIVI ir
- nuteistasis per du mėnesius nuo galutinio bausmės paskyrimo nesumokėjo mokėtinų sumų.

Jūs galite gauti:

- jeigu jūsų reikalavimo suma yra 1 000 EUR arba mažesnė – visą sumą;
- jeigu jūsų reikalavimo suma yra didesnė negu 1 000 EUR:
 - Ø 30 proc. sumos, mažiausiai 1 000 EUR, daugiausiai 3 000 EUR;
 - Ø pagalbą sumoms išieškoti, t. y. SARVI jūsų vardu išieško nesumokėtą dalį iš nuteistojo. Kas ketvirtį jums bus pranešama apie veiksmų, kurių imtasi jūsų vardu, rezultatus. Atitinkamai jeigu taikoma ši procedūra, jūs negalite kreiptis į antstolį. SARVI naudojami jai pagal teises aktus suteiktomis teisinėmis priemonėmis. Tačiau jos veiklą riboja nuteistojo, kuriam ji skiria nuobaudą, mokumas.

SARVI savo dalį sumoka per du mėnesius nuo visos dokumentacijos gavimo.

Kokie yra terminai prašymui pateikti?

- Prašymą turite pateikti ne vėliau kaip per metus nuo galutinio nuosprendžio paskelbimo.
- Jeigu CIVI jūsų kompensacijos prašymą atmetė, per metus nuo pranešimo apie atmetimą jūs galite kreiptis į SARVI.

Pateikiama [išieškojimo prašymų forma](#). Teisinis atstovavimas yra neprivalomas.

Patvirtinamųjų dokumentų, kuriuos reikia pridėti prie prašymo, sąrašas yra nurodytas formoje, kurią reikia siųsti adresu:

Fonds de Garantie - SARVI
TSA 10316
94689 VINCENNES CEDEX

Papildomą informaciją galite gauti adresu <https://www.fondsdegarantie.fr/sarvi/>

SARVI gali atmesti jūsų prašymą išieškoti lėšas iš nuteistojo arba atsisakyti priimti sprendimą dėl prašymo, jeigu jūs neįvykdote būtinųjų reikalavimų.

■ Paskutinis naujinimas: 05/11/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.